

Kennari:
Brynja Stefánsdóttir
Ninna Stefánsdóttir

Kennslufyrirkomulag:
Kennsla inn í bekk og í náttúrufræðistofu

Tímafjöldi:
2 kennslustundir í bekk og 1 kennslustund í
sambættingu með öðrum námsgreinum

Bekkur:
9. bekkur

Samfélagsfræði og náttúrufræði

Náttúrugreinar er yfirheiti á m.a. náttúrufræði, eðlisvísindi, jarðvísindi, lífvísindi og umhverfismennt. Námið fléttar saman efnispætti náttúrugreina og viðmið sem varða eflingu ábyrgðar á umhverfinu, vinnubrögð og gildi náttúrugreina, nýsköpun og hagnýtingu þekkingar og getu til aðgerða.

Samfélagsgreinar eru þær greinar sem fjalla um manninn, samfélög og menningu á upplýsandi og gagnrýninn hátt. Þær greina einingar samfélags og umhverfis frá hinum minnstu (einstaklingi, fjölskyldu, heimabyggð) til hinna stærstu (þjóða, heims, vistkerfa). Samfélagsgreinar spanna fjölbættar námsgreinar eins og sögu, landafræði, þjóðfélagsfræði, trúarbragðafræði, lífsleikni og heimspeki ásamt siðfræði.

Samfélags- og náttúrugreinar stuðla að þekkingu, virðingu, ábyrgð, skilningi og upplifun nemenda á mörgum þeim hugmyndum og hugsjónum sem liggja til grundvallar á viðhorfum okkar til umhverfis, auðlinda, tækni, menningar og sögu. Jafnframt er nemendum gert kleift að greina eigin stöðu og hæfni, efla eigið læsi, siðferðisstyrk, tilfinningar og sköpunarmátt.

Einnig að fræða nemendur um gildi eins og jafnrétti, lýðræði, umhyggju og virðingu og þýðingu þessara gilda fyrir farsælt líf. Mikilvægt er að nemendur að nemendur tileinki sér réttisýni sem meðal annars byggir á hæfni til þess að setja sig í spor annarra og hæfni til þess að sjá fyrir afleiðingar gerða sinna fyrir umhverfið og þjóðfélagið í heild. Samfélagsgreinar örva bæði skapandi og gagnrýna hugsun og hvetja nemendur til þess að færa rök fyrir máli sínu og meta samkvæmni í skoðunum. Námi í siðfræði og trúarbragðafræði er ætlað að stuðla að menntun og þroska nemenda og efla skilning þeirra á íslensku samfélagi og menningu í fortíð og nútíð.

Samfélagsfræði

Námsþættir:	Námsefni:	Hæfniviðmið: <i>Að nemandi:</i>	Leiðir:
<p>Reynsluheimur</p> <p><i>Umhverfi, saga, samfélag og menning</i></p> <p><i>Hæfni nemanda til að skilja veruleikann</i></p>	<p>Fjármál</p> <p>Hvað/hvernig vil ég verða?</p> <p>Orka</p> <p>Heimsálfur</p>	<ul style="list-style-type: none"> – geti sett sér markmið í fjármálum á grundvelli þekkingar á fjármálaumhverfi einstaklinga og samfélags – þekki leiðir til að taka ábyrga afstöðu í eigin fjármálum og verði gagnrýninn neytandi – geti rætt um ábyrga neyslu og hegðun – geti rætt um sínar eigin hugmyndir um fjárhagslegt frelsi – þekki hvaða mannlegu athafnir móta og breyta umhverfi og búsetuskilyrði – þekki mismunandi flokka atvinnugreina og hverjar kröfur þeirra séu til landnotkunar og umhverfis – þekki mismunandi orkugjafa og hlutverk þeirra – þekki helstu orkugjafa og nýtingu þeirra á Íslandi – geti fjallað um tengsl sjálfbærrar þróunar við umhverfi, samfélag og efnahagslíf – geti sýnt fram á þekkingu og gagnrýna sýn á atburði, persónur og menningartengsl á ýmsum tímum – þekki ýmsar stórborgir í heiminum – þekki hvernig sagan hefur mótast af umhverfispáttum og samfélagsskipulagi – þekki hvernig sagan hefur mótast af þjóðfélagshreyfingum og hugmyndastefnum – þekki hvernig sagan hefur mótast af viljaverkum og tilviljunum – geti útskýrt með dæmum hvernig sagan birtist í textum og munum, hefðum og minningum 	<p>Lestur</p> <p>Umræður</p> <p>Paravinna</p> <p>Hópavinna</p> <p>Innlögn</p> <p>Veggspjöld</p> <p>Myndefni</p> <p>Hlustunarefni</p>

		<ul style="list-style-type: none"> – geti gert grein fyrir helstu einkennum og stöðu heimsálfanna – þekki hugtök sem notuð eru um menningar- og samfélagsmálefni 	
Félagsheimur	Orka	<ul style="list-style-type: none"> – geti ígrundað eigin getu til aðgerða – geti sér grein fyrir afleiðingum gerða sinna eða aðgerðaleyfis 	
Námsmat:	Námsframvinda og hæfni nemenda metin jafnóðum yfir skólaárið á hæfnikorti.		

Náttúrufræði			
Námsþættir:	Námsefni:	Hæfniviðmið: Að nemandi:	Leiðir:
Að búa á jörðinni	Orka Heimsálfur Stjörnufræði	<ul style="list-style-type: none"> – geti útskýrt og rætt ástæður náttúruverndar – geti útskýrt loftslagsbreytingar – geti gert grein fyrir stöðu jarðar í himingeimnum – átti sig á mikilvægi staðsetningu jarðar fyrir líf á jörðinni – geti rætt um notkun gervihnatta í samskiptum – geti unnið með álitamál tengt gervihnöttum – geti útskýrt jarðvegseyðingu í tengslum við landnotkun 	Lestur Umræður Paravinna Hópavinna
Lífsskilyrði manna	Mannslíkami Fjármál	<ul style="list-style-type: none"> – geti útskýrt líffæri frumna og starfsemi þeirra – geti útskýrt starfsemi meltingakerfisins – geti tengt saman starfsemi öndunarfæra og blóðrásar – geti útskýrt starfsemi stoðkerfis – geti útskýrt starfsemi hreyfikerfis – geti útskýrt starfsemi húðkerfis – geti útskýrt starfsemi taugakerfis – geti útskýrt hvernig fóstur verður til og þroskast 	Innlögn Veggspjöld Myndefni Hlustunarefni

		<ul style="list-style-type: none"> – geti útskýrt hvað felst í ábyrgri kynhegðun – geti rætt eigin ábyrgð á líkamlegu og andlegu heilbrigði – geti rætt ábyrga neyslu og hegðun – geti útskýrt hvað felst í því að taka ábyrgð á eigin heilsu 	
Ábyrgð á umhverfinu	Fjármál	<ul style="list-style-type: none"> – geti rætt eigin lífssýn og ábyrgð innan samfélagsins – taki eftir og geti rætt atriði í umhverfi sínu – sýni umhverfinu umhyggju og geti rökrætt eigin skoðun á því 	
Heilbrigði umhverfisins	Orka	<ul style="list-style-type: none"> – geti útskýrt þrýsting í vatni – geti útskýrt þrýsting í lofti – geti útskýrt þrýsting á efni – geti nefnt helstu krafta í kring um okkur – geti útskýrt hvað hreyfing er 	
Náttúrufræði		<ul style="list-style-type: none"> – ekki mismunandi orkuform á Íslandi – þekki tvær leiðir sem Íslendingar nýta orku og hvernig hún kemst á réttan stað – geti útskýrt breytingar á landnotkun og tengsl þeirra við jarðvegseyðingu og orkuframleiðslu 	
Geta til aðgerða	Stapamix	<ul style="list-style-type: none"> – geti rannsakað stöðu umhverfismála í heimabyggð – komi með hugmyndir að lausnum/aðgerðum tengdum umhverfismálum í heimabyggð – geti metið eigin þátttöku í málefnum tengdum umhverfismálum 	
Samspil vísinda, tækni og þróunar í samfélaginu	Orka	<ul style="list-style-type: none"> – geti útskýrt tengsl rafmagns og segulmagns 	

Nýsköpun og hagnýting þekkingar	Hvað vil ég verða	<ul style="list-style-type: none"> – geti rætt áætlanir sínar um framtíðarstarf og eigið líf og hvernig umhverfið og tækni hefur áhrif á áætlanir 	
Gildi og hlutverk vísinda og tækni	Orka Stapamix Mannslíkaminn Stjörnufræði	<ul style="list-style-type: none"> – geti tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum náttúru, umhverfi og samfélagi – geti tekið gagnrýna afstöðu til siðferðilegra þátta tengdum tækni – geti unnið með hugtök og heiti úr líffræði – geti unnið með hugtök og heiti úr eðlisfræði – geti unnið með hugtök og heiti úr stjörnufræði – geti unnið með hugtök og heiti úr umhverfisfræði 	
Vinnubrögð og færni	Orka Stapamix	<ul style="list-style-type: none"> – geti framkvæmt athuganir úti og inni 	
Námsmat:	Námsframvinda og hæfni nemenda metin jafnóðum yfir skólaárið á hæfnikorti.		